

Záznam ze 7. jednání pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k whistleblowingu

konané v pátek dne 23. října 2015 9:30-12:45 hod.
v budově Úřadu vlády (Strakova akademie), místnost č. 201

Přítomní členové:

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný, předseda, Oddělení boje s korupcí, ÚV ČR
Mgr. Lenka Franková, Oživení
JUDr. Jakub Morávek, Univerzita Karlova
Mgr. Janusz Konieczny, Nadační fond proti korupci
Mgr. Bc. Romana Divincová, Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality
Mgr. Barbora Pečivová, Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. Petr Leyer, Transparency International
Mgr. Blanka Besserová, Ministerstvo vnitra
Ing. Martina Uhrinová, Ministerstvo financí
Ing. Lubor Barnáš, Ministerstvo obrany
Mgr. Lucie Kyselová, Ministerstvo práce a sociálních věcí
Mgr. Miroslav Přidal, Kancelář veřejného ochránce práv
JUDr. Petr Šulc, Českomoravská konfederace odborových svazů

Nepřítomni:

Mgr. Veronika Mojdlová, Ministerstvo vnitra
JUDr. Jiří Žůrek, Úřad na ochranu osobních údajů

Přítomní hosté:

Mgr. Markéta Havelková, Oddělení boje s korupcí, ÚV ČR
Mgr. Lenka Píčová, Oddělení boje s korupcí, ÚV ČR
Bc. Martina Houšková, Oddělení boje s korupcí, ÚV ČR

Průběh jednání:

1) Zahájení jednání

Předseda komise Dalibor Fadrný zahájil jednání, přivítal přítomné členy komise a představil program jednání komise. K programu jednání neměl žádný z členů komise připomínky.

2) Alternativy budoucího legislativního řešení ochrany oznamovatelů

Předseda komise seznámil členy komise s úkolem vytvořit materiál, který bude obsahovat alternativy budoucí právní úpravy ochrany oznamovatelů korupce. Jedná se o nelegislativní materiál, který by měl být postoupen do mezirezortního připomínkového řízení koncem měsíce listopadu 2015. Tento materiál představí analýzu jednotlivých kritérií a jejich variant pro budoucí věcný záměr zákona k ochraně oznamovatelů korupce, který by měl být předložen vládě do června 2016. Jedním z důvodů přijímané právní úpravy bude mimo jiné

nutnost transpozice evropské směrnice k AML, konkrétně čl. 61. Dle předchozí domluvy s Finančním analytickým útvarem Ministerstva financí by tento článek měl být transponován samostatným právním předpisem.

Lucie Kyselová, Jakub Morávek i Lenka Franková vyjádřili své přesvědčení, že nelegislativní materiál představující jednotlivé alternativy budoucí právní úpravy by měl představovat také širší kontext nutnosti této úpravy stejně jako návrh možných variant s uvedením jejich pozitivních a negativních dopadů. Stejně tak souhlasili s uvedením čl. 61 směrnice jako jednoho z východisek nutnosti právní úpravy ochrany oznamovatelů korupce. Předseda komise poté představil hlavní otázky a kritéria, která by měla být obsažena ve variantním zpracování návrhu alternativ budoucího opatření. Jedná se především o věcnou působnost, poskytovanou ochranu a institucionální zakotvení institutu ochrany oznamovatelů.

Jednou z takových možností může být zakotvení institutu předběžného opatření soudem. Členové komise následně diskutovali o možnosti zahrnutí této ochrany pod institut občanského a zvláštního soudního řízení. Předseda komise uvedl, že k příštímu jednání pracovní komise budou pozváni také zástupci soudního sektoru. Členové komise dále rozebrali možnosti, kdy ochrana bude oznamovateli stanovena zákonem při splnění určitých podmínek. Dle Miroslava Přídala může být tato možnost pro oznamovatele nevhodná, jelikož mohou nabývat subjektivního přesvědčení, že jsou chráněni a nezhodnotí situaci adekvátně tak, jak by to udělal soud. Miroslav Přidal také zmínil příklad zákona whistleblowerů ve Velké Británii, který je v tomto případě často uváděn jako nefunkční. Oznamovatelé zde často žijí v domněnku, že jsou před postihy zaměstnavatelem chráněni. Petr Šulc navrhl, aby ochrana byla oznamovateli přiznána zákonem nebo také státním zastupitelstvím, z důvodu zdoluhavosti jednotlivých případů u soudů. Barbora Pečivová se rovněž vyjádřila k přiznání ochrany oznamovatelům zákonem z důvodu problematičnosti zavádění lhůt a přidávání další agendy soudům. Následně byla otevřena otázka spolupráce nad nově přijímanou právní úpravou ochrany oznamovatelů a možností spolupráce. Předseda komise ale upozornil členy komise, že v této fázi je vyjednávání detailních podmínek předčasné vzhledem k tomu, že je vytvářen prozatím jen nelegislativní materiál představující jednotlivé varianty právní ochrany.

Markéta Havelková následně otevřela diskusi o podobě poskytované ochrany, díky které bude možno lépe stanovit typ navazujícího řízení. Jakub Morávek navrhoval zakotvení institutu pozitivní motivace oznamovatelů, která bude oznamovatele zvýhodňovat. Taková motivace představuje lepší institut než určení jasné finanční částky (např. odchodné). Lucie Kyselová upozornila na problematiku zakotvení takového institutu v zákoníku práce, jež už mimo jiné stanovuje jasné případy pro uznání odstupného.

Předseda komise následně představil možnou podobu jednotlivých variant, které budou zahrnovat jak zhodnocení současného stavu, kdy sice existují mechanismy, které neposkytují dostatečnou ochranu, až po maximalistickou variantu, která představuje zřízení nového úřadu s širokými pravomocemi. V diskusi byla znovu připomenuta nutnost zvážení podoby ochrany oznamovatelů a po jakou dobu by měla být oznamovateli požívána. V návaznosti na podobu ochrany navrhla Blanka Besserová zvážení možnosti „převelení“ oznamovatele v rámci pracoviště. Členové komise se poté věnovali vymezení věcné působnosti nové úpravy, která by měla být spíše širší například tak, jak je tomu u slovenské

obdoby zákona. Rozmezí působnosti bude následně rozpracováno ve variantních návrzích. Poslední otázkou diskuse k tomuto bodu jednání byla ochrana oznámených subjektů. Dle Lucie Kyselové bude ochrana oznámeného záležet na ochraně oznamovatele, tyto úpravy by měly být adekvátní. V současné době nelze mluvit o specifických způsobech.

3) Zkušenosti s prováděním nařízení vlády č. 145/2015 Sb.

Předseda komise požádal Blanku Besserovou o sdělení zkušeností s prováděním nařízení vlády č. 145/2015 Sb. Blanka Besserová uvedla několik problematických aspektů, které se s tímto nařízením a metodikou spojují. Dále informovala o semináři pro prošetřovatele, pořádaný firmou Ernst & Young, který proběhl nezávisle na Sekci pro státní službu. Většina prošetřovatelů zatím nemá zkušenosti s oznámeními. Dle Januzse Konieczneho prozatím některé úřady nezveřejnily žádné údaje k prošetřovatelům, zatímco jiné zveřejnily i fotky schránek určených k podání oznámení. Blanka Besserová uvedla, že v budoucnu se počítá s proškolením prošetřovatelů. Návazně členy komise informovala Lenka Franková o provozování aplikace GlobalLeaks, která je jednou ze způsobů pro ohlašování korupce. Dle Lenky Frankové bylo v prvním měsíci fungování podáno na 250 oznámení, nyní se měsíční počet pohybuje okolo 40 oznámení.

4) Dotazníkový průzkum

Předseda komise informoval členy o dotazníkovém průzkumu, který je připravován Oddělením boje s korupcí a který zkoumá výskyt oznamování protiprávního jednání ve státní správě. Na vzniku dotazníků se podíleli někteří členové pracovní komise. Spuštění dotazníku je plánováno od 15. listopadu do 15. prosince 2015.

5) Aktivity v rámci projektu CZ10

Předseda komise představil členům komise výstup z projektu CZ10, kterým je studie Možné funkce Centra pro oznamovatele – whistleblowery v České republice, který bude sloužit jako jeden z podkladů pro vytvoření alternativ budoucího legislativního řešení ochrany oznamovatelů. Předseda komise informoval o schůzi řídicího výboru projektu CZ10, která se uskuteční 10. listopadu 2015.

6) Různé

Předseda komise informoval členy o konání několika konferencí a seminářů, na kterých byla problematika whistleblowerů diskutována. V další části se členové komise shodli, že je nutné vymezit, v čem bude ochrana oznamovatele spočívat, aby mohlo být navázáno s dalšími opatřeními. Předseda komise předběžně stanovil termín dalšího jednání komise na 20. listopadu 2015 a požádal členy komise, aby oslovili odborníky například ze strany soudců a státních zástupců, kteří by se příštího jednání zúčastnili. Předseda komise poděkoval přítomným členům a ukončil jednání v 12:45 hodin.

16. listopadu 2015

Zapsala: Bc. Martina Houšková

Schválil: